

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Quantis auari stulitijs decipia[n]tur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

culas auferens deuorat : & veniens Goballus in eftu nimis recurrit ad nidum, quoddam solatum sui laboris putans reperturum : & inueniens nidum vacuum, fēpties clamat : ita ut non solum ingentes lachrymas fundat ; sed & omnes, qui eam audiunt, se à lachrymis cohibere non possint. Tunc se ipsum in profundum mergit, & moritur. Et tu homo Goballus habens naturam decoram nimis, que generat sapientiam venustam. Lapis autem in mari, amor diuitiarum eft, qui seducit hominem : & relicta sapientia, volat ad diuitias congregandas. Cetus autem in mari stultitia eft, qui aufert sapientiam simul cum diuitijs. Stultitia nascitur, & homo perdit sapientiam, perdit diuitias, & infelici rapitur morte. Ita quidem stricte, sed congrue parabolam hanc exponit venerabilis Pater. Verè enim Goballo similis eft homo, cui plurimas alas de- dit Deus, quibus ad cælum euoleat. Nam & per orationem, eleuata mente ; & per ieunium extenuato ac agiliore facto corpore ; & per eleemosynas ; & denique, quo sunt beatitudines, per tot alas potest ad cælum euolare ; nec non & per poenitentiam, perq; amorem Numinis, perque omnia diuina sacramenta. Sæpe vox eius longe latèque auditur, quaë alios sopit, instar Sirenum, aut instar nutriculae ad cunas cantantis. Cum enim alioqui alij clamantium vocibus excitentur, Goballus ifte ita de thesauris diui- tisque blandè loquitur, vt alij, lenocinijs illius sopiantur, iuxta illud : *Dormierunt somnum suum viri diuitiarum, in quibus quan-* Psal. 75. 6. *tumcumque anxi & laborantes, fibi tamen acquiescere videntur.* Cur autem amor diuitiarum lapidi comparatur? Nimirum, quia animam cælo natam deorsum ad terrena trahit & aggrauat, vt si suspendatur mola asinaria in collo eius, & demergatur in profundum maris. Amor autem ille diuitiarum alijs occulitur, alijs manifestè apparet, & videtur multis splendere adeò, vt eos excæset, & stultos efficiat, priuerque omni sapientia miserandum in modum, merito deplorandos. Denique Goballus ifte *seipsum in profundum* mergit, & moritur. Nam qui volunt diuitias fieri, incident in tentatio- 1. Tim. 6. 9. nem, & in laqueum diaboli, & desideria multa inutilia, & nocivæ, quo mergunt homines in interitum, & in perditionem. Radix enim omnium malorum eft cupiditas ; quam quidam appetentes erraverunt a fide, & inferuerunt ſe doloribus multis.

Quanta hac auaritiae deceptio eft? dum libi sapere videtur,

I 2 II. fultescit;

68 Cap. VI. Diuitiarum cupiditate diuitias ex Deipœna amitti;

stultescit; dum coquit fraudem, perdit fidem; dum delicias procurat, incidit in spinas; quæ velut Charybdis semper vorat, numquam satiatur; de pauperum peculio semper egestior; de præda innocentum rapacior; &, si cetera deessent, hoc solo nomine execranda, quia quò potentior, eò est sceleratior. *Radix enim omnium malorum est cupiditas.* Neque malum culpæ duntaxat ex hac radice germinat, sed etiam malum pœna. Estq[ue] primò hæc ipsa magna auaritiae pœna, esse malarum libidinum, & vitiorum omnium procuratricem; esse seminatricem tentationum; esse textricem laqueorum diaboli; esse caussam eorum, qna mergunt homines in inferitum & perditionem. Secundò tamen etiam innumeris hominem curis, & miserijs flagellat. In quem finem Simplicius ait: *Auari totum vita tempus circa lucra laborantes cum consternatione, vigilijs, ac formidine semper adiuncta, nullum usum, nullam delectationem à pecunijs capiunt, & quenam hac fuerit iustior ac vberior pœna?* Tertiò, quod pauci agnoscunt, tum maximè diuitibus meruendum est, cùm maxime sibi videntur esse felices. Siquidem fortunantur etiam aliquando peñimi ad infortunij maioris apparatum. Numquam tutæ est felicitas sonrium. Per somnum quidam fur monitus discedere a muro, recedens vidit statim corruentem. Putabat jam gratum Deo furtum, donec aliter edocetus vidit se referuaricuci. Quare sepe maxima ira Dei est, locupletare malos, & licet festino supplicio, satis sanit. Quia dum prodit quasi ex adipe iniquitas eorum, flammis acrioribus reseruantur.

III.

Quartò tamen iras cælestes prouocant, vt, in quo peccant, in eo ipso puniantur. Dum diuina Nemesis opes male congestas diruit, & ianuam furi, viam hosti aperit. Sæpe enim auaris eripiuntur opes, vt quibus cupido augebatur diuitijs, pauperie minuatur. Et quia ab incunabulis egestati assueti plerumque inopiam patientijs ferunt, quæ ferre didicerunt; illi autem qui in abundantia enutriti, prouidentiam Numinis accusant, quando spoliantur; cùm pœnam non agnoscant quam se putant non meruisse, detegenda sunt hic altijs consilia diuina ex litteris diuinis. Apud Ieremiam ita loquitur Dominus: *Et transibunt domus eorum ad alteros, & agri, & uxores pariter: quia extendam manum meam super habitantes terram, dicit Dominus.* Cur extendes manum tuam, ô Deus?

Respon-

Simplic. in
Enchirid.
Episteti.

Ioan. Euseb.
Nierenber-
gii in Theo-
politico. c. 9.

Ierem. 6. 23.